

3) Současná finanční krize

Předmět:

Regulace a dohled nad finančním trhem

Regulation and Supervision on the Financial Market

Obsah přednášky

- Finanční krize v souvislostech – vznik a průběh
- Přístup a názor regulátorů
- Vzájemná spolupráce regulatorních orgánů v době finanční krize
- Opatření regulatorních orgánů v době finanční krize

Finanční krize v souvislostech – vznik a průběh

- Od roku 2001 snižoval FED (**ve snaze povzbudit americkou ekonomiku**) úrokové sazby.
- Snižování úrokových sazeb \Rightarrow levnější peníze \Rightarrow oživení americké ekonomiky
Cena hypoték \downarrow a \Rightarrow trh s bydlením procházel výraznou expanzí (do 2006)
- **Realitní bublina ve USA splaskla v roce 2006**, což se následně projevilo:
 - v \downarrow žádostí o hypotéku
 - v \downarrow zájmu o nákup rodinných domů v USA
 - v \uparrow cen nemovitostí v USA, který ukončil období přebytku nových rodinných domů na trhu
 - v prodloužení prodejní doby nového rodinného domu

Finanční krize v souvislostech – vznik a průběh

- Díky ↑ úrokových sazeb a následnému ↑ měsíčních splátek hypoték se do finanční tísně dostali domácnosti s nízkou bonitou.
- Díky propojenosti bankovního sektoru s finančním, zasáhlo nesplácení hypoték postupně celý finanční sektor. (Hypoteční banky získávaly část prostředků k financování svých aktivit tzv. sekuritizací ⇒ riziko se přeneslo na investiční banky ⇒ vytvářely dalších dluhové produkty s vysokým ratingem ⇒ odkoupení dalšími investory....

Přístup a názor regulátorů

Otázka zvýšení regulace amerických investičních bank:

- Diskuse o zvýšení regulace investičních bank
- Nastínění změn v regulaci

Reakce některých bank v České republice:

- Zpřísnění podmínek pro poskytování hypoték
- Omezení prodeje hypoték

Vzájemná spolupráce regulatorních orgánů v době finanční krize

- Společný bod k řešení:
 - přehodnocení a zpřísnění regulace a dohledu nad bankami zejména v oblasti řízení rizik
 - Regulace ratingových agentur
- Larosiérova skupina (Evr.Komise) připravila návrhy změn dohledu nad FT:
 - dva nové celoevropské regulační systémy:
 - propojení evr. sítě současných orgánů finančního dohledu (každodenní dozor)
 - ECB + zástupci dozorčích orgánů jednotlivých členských států EU (posuzování rizika pro celý finanční systém)
 - Problém: politický orgán

Opatření regulatorních orgánů v době finanční krize

REGULACE A DOHLED

- přehodnocení a zpřísnění regulace a dohledu nad bankami zejména v oblasti řízení rizik (na mezinárodní úrovni)
- zvýšení kontroly informací poskytovaných bankami
- dočasné sledování každodenní likvidity bank
- ...

EKONOMIKA

- Úrokové sazby v roce 2009:
 - Repo sazba (postupně: 1,75 %, 1,50 %, 1,25 %)
 - Diskontní sazba (postupně: 0,75 %, 0,50 %, 0,25 %)
 - Lombardní (postupně 2,75 %, 2,50 %, 2,25 %)
- ...

Literatura

- A. Gamble: *Spectre at the feast: capitalist crisis and the politics of recession*
- J. H. Soto: *Peníze, banky a hospodářská krize*
- P. Kohout: *Finance po krizi: důledky hospodářské recese a co bude dál*
- F. Allen and D. Gale: *Understanding financial crises*
- www.cnb.cz